

Výžadovaný posudek

doktorské disertační práce

"Moderní český novozákonní překlad"

(Nové zákony dvacátého století před Českým ekumenickým překladem)

Autor disertace: PhDr. Josef Bartoň

1. PhDr. Josef Bartoň posílá nyní doktorskou práci s výše uvedeným názvem na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy, a to jako dílo, týkající se historie (chrámu), a proto je vedoucím této práce Prof. ThDr. Jan B. Lásek z Katedry církevního dějství - a zároveň se dovoluji translatologické problematiku sui generis. Ovšem - et tertium est datum, jde totiž i o problematiku teologickou, bez níž by vytvářený nákol nemohl být komplexně a v kontextu viděn bez zbytečného splnění a stát se překladem pro získání příslušného akademického titulu. Obsah práce, její rozdělení a literární naznačení, které část nákolu je plněna detailně, které obrysově a které spíše doplňkově. Toto podrobněji se vrátím o něco níže i ve studijních pramenech a literatuře, s nimiž autor pracuje. Rovněž se tu vracím, kde je jeho "srdce" doma. Tento nákol je věnován zejména až detailně (např. v tzv. "autorověřích" o překladu a zejména jeho formě), a to má vzhled od jiných částí, zejména spíše pro formu a nebo skoro vůbec nikoliv.

2. Základní informace o formě, obsahu, pramenech, metodách a rozsahu práce

Posuzovaná práce má rozsah 237 stran, psaných resp. vytištěných - na velice kvalitním papíru. Má vzhledem k tomu, různé druhy typů liter (např. pro informující text, citáty z prací autorů, poznámky atd., včetně důležitých dohrávaných zhrnutků u autorů posuzovaných novozákonních překladů). Po této stránce je možno disertační označit jako novorou. Důvod jsem, neměl příležitost práci, tak psanou posuzovat. Je pečlivá, bezpříklepová a předem autorem dává pravidla jsou dodržena velice důsledně. Tam je splněna jedna, a to velice důležitá stránka daného nákolu podle vzájemných směrnic.

Předem jde o obsah, dr. Bartoň nejprve vymezuje téma a strukturu spisu, což obvykle tvoří "úvod" (sh. 8-13). Pak přistupuje k jednotlivým otázkám své disertace. Začíná našim podrobným seznámením s edicemi českých překladů Nového zákona 20. století (až po ČEP, který je též na příslušných místech zmíněn). Jde o stránky 14-21, kde figurují různé typy novozákonních překladů a jejich autorů: Jan Ladislav Štorka; Jan Ladislav Štorka - Jan Hejčl; Rudolf Col; František Jilka; Pavel Velebný Škrábel; Pavel Velebný Škrábel - Ondřej Maria Petrá. Upravenější je poprvé se seznámením s tematy autorovými jmény s kompletním uvedením jmen, což nelze říct. - Překladaři a spolupracovníci jsou pak uvedeni na sh. 22 - 32 (zde mj. i J. Mánek, Jan Štokel). Na sh. 33 - 47 jsou pak již zmínění hlavní překladaři prezentováni, a to velice podrobně a to včetně vždy také je nejdurově je psána důležitý kontext, v němž vyšly jejich překlady, díky

mláde o jejího vzniku, o podílu vykladové části na uvedeném překladu; následuje zpráva o textu, v němž J. Barton dlešuje informace, které podává autor o svém díle a záměru (tzv. autoreferaty). Je jich často více, neboť mnohé publikované překlady měly několikrát vydání). Barton nezapomíná ani na to, jaký vliv vzbudily ve veřejnosti oběma, českými i odborně-terlogické a odborně-překladatelské a pak shrnuje význam analysování překladu podle vlivu toho grammatiky a navíc jako appendix (jedna i více) jsou připraveny ke čtení v práci uvolněly texty (3 evangelia i dalších novozákonních spisů). Jste jich rád uvell, že dr. Barton si dal práci i s uvážením drobných recenzí, které či onoho překladu, české teologické práci hradeckého překladatele (a to Klady i jiny) atd. Zde recenzent nemůže jít do podrobností, neboť by musel celý tento materiál do recenze přepsat. Snažil jsem se i - předložení steleno - neu vždy dr. Barton - co do místa v disertaci - že všem autorům stejně stěduj (sm. další část mé recenze).

- Do této části disertace patří tzv. "závěr", jejíž trojí str. 218-222 po stručné rekapitulaci obsahuje pět oddílků, které jsou rozumně uváděny v přehledném znení.
1. Jazyce novozákonních překladů a ~~osob~~ autorů zainteresované na překladu.
  2. Shrnutí významu jednotlivých překladů.
  3. Charakteristika jazykových prostředků a metody mezi jazyky a překladovými typy.
  4. Autorské prezentace a odborná reflexe jednotlivých překladů.
  5. Perspektivy dalšího bádání (zejména: prof. J. Barton i další bádatele) a

Seznam literatury je uveden na stranách 223-231 s tím, že programně do něj nejsou přijaty "části překladů Nového zákona, již jsou předmětem této studie" - tj. 88 listů uvedených v oddíle č. 2. Zde - tj. v seznamu literatury jsou nejvíce citovány biblické texty a překlady, jak Monografie a díla články a příspěvky ve slovníku (tím je nejvíce) a latinu, přímou a odměnou různé bibliografie, databáze, encyklopedie a slovníky. Vpluť závěr disertace trojí rejstřík osob (tím je přes 300!). Je pro zajímavost (zatím!) jmenovat z nich "Kuchař" i F. Kovář, J. Mánek, M. Novák, A. Špicer a Z. Sázava.

Summary je - podstatně - anglické. Má rozsah dvě strany, psané bezchybnou angličtinou. Jste pro úplnost: před závěrem vlastní disertace je zařazen i text "Můj dík patří tedy zejména:" a je tam uveden deset osob plus další instituce (Knihovny, Filologie, souhrn Knihovny).

3. Hodnocení práce jako celku díla poznamky Km, z části kritické.

Jak již bylo v úvodu řečeno, je Bartonova práce plně odpovídající normám, na disertace Kladejím. Mohy tu být i plně odpovědnosti, neboť jsem právě tohoto druhu recenzoval řadu desítek, to však nerušeně, že nemám se práci J. Bartoně žádné připomínky. Podání je zde nyní v pestře směsí. Např. bych rád autorovi připomněl, že recenzní na překladu Nového zákona bylo více, včetně těch, které psali J. Mánek, F. Kovář (některé J. Barton jmenoval). Také o F. Jilkovi existuje z řad ČSČ více, např. od Maláze několik - sám práce připomněl i 23 oper J. Jilkovu Novým zákonem pro plnění vydání. Autor této recenze Jilkov překladatelskou práci hodnotí i ve studii "František Jilka" (v publikaci > Blahoslav, 2004). Tato jména atd. by mohla být v event. knižním vydání disertace doplněna, aby tu byla hratesu "romantika" nebo její náznak. Kromě v úvodu zmíněných ar dím i instituci měl J. Barton navštívit i v ústřední archiv ČSČ v Praze - Dejvické (i zde byl materiál k F. Jilkovi).

Podud jde o práci zmlčenou ČSĚH (Člvek č. J. Bartoň), kde v prohlášení
tiskové listy 20. srpna měla být CCS, tedy Člvek českobratrský; J. Bartoňem
njíže označen českobratrský člvek je „nečestný“ a může v dnešní době
po 80 letech způsobit oběd; a klesl českobratrský? - výt v ČR jako člvek!
Další malé poznámky: CCS byla v době, kdy vznikaly v disertaci zmlčené
Nové zákony, plně „záčtené“; vznikala ex nihilo po sloučení finanční,
po sloučení stromajdovské prouti a také v silné kritice „příjímání“.
Za této okolnosti šlo těžko očekávat, že „vynalozí“ velké množství
odborných publikací, somatelů s člvevi J. Bartoňem. Měsť také trochu jiné
starosti, než vylíkat velké odborné práce, kterých se např. tehdejších publikací
Nového zákona. Asi totiž jde o malou poznámku. J. Bartoň je i historik,
terče může v přírodních jazykům vydání své disertace i foto zmlčovat.

Další poznámka: Člvek podst. autorem, který pro knihu vydání disertace nebo pro
jiné naznačované pokusování a výzkum oběd, zde šlo nebo dole uvést -
alepř v malické poznámce a jde o výř. dík a pro paměťky, jako
analogii k prohlášení signatury pracovníků na předřízích publikací Nového
zákona (alepř v poznámce) konfliktu signatury publikátora ČEP (Stav i Nový zákon),
i když to jstí nepatří do tematu (dle mě šlo o překlady před Hunko možná
překlady a překlady z textu). Doře ly to uzavřel Bartoňem předš

Někdy ly šlo doře, i když jde o práci historickou a translatologickou věda-
ron, využít některých - v disertaci zmlčených míst - i poměků teologické - exegely.
Mám na mysli Mt 4, 13 a Mk 13, 24 a dvě možnosti publikovat: věřte -
vejděte; Ta druhé možnost teologické může naznačovat, že do bra Bartoň
duchovní nelze volně věřit (a zase i odřízet od listu), vliv je zde jde
o radikální a celoplošný vzhlední jednotu provždy. Jeť šlo říci, šlo ly
o „nedoplněnou“ oběd, šlo ly čtení Bartoňem práce nškodit nemohla.
Dr. Bartoň je olatě autorem práce, kde označen zadavatelé zml: „dořeobšy“
studijní program teologie. Byly ly to šlo v rámci nikolu.

Jeť několik námětů i ml (na doplnění). Klone dva články z Sáruy
o J. Bartoňem Měnkvi, dr. Bartoňem oitovněch, je možno se detailněji o
jmenované osobnosti povíat v knize téže autora, nazvané „J. Bartoňem Měnkvi
ačť o svěřených J. Bartoňem“ (Praha 1955; počet stran 44; oběd ly v publikaci
J. Bartoňem „Je smělí do J. Bartoňem“). Podud jde o Malukornu knihu „Bible v čtyřech
zemích“, ta není ořoukána od J. Bartoňem, Naše vyla i v angličtině s nejml
dotahovými informacemi pod názvem „The History of the Bible in the Czech
Lands“, a to v publikaci „The Czech Ecclesial Fellowship“, str. 133-187, vřehá
Šteubny (Praha 1981). Tyž autor napsal i studii „Současny stav v novozákonní
textoví J. Bartoňem práci“ (NR 1957, 161-166) a „Bible v práci v jednotě bratřích
(NR 1957, 243-8) či „Práce na novém překlady Bible“ (NR, Průběh jazyka; 1962,
str. 206-216), „Průběh v reize“ (NR 1961, 18-25), „Nové koncepty překlady“ (ThR 1969,
str. 38-42) či „Sloučení nové jazyk překlady“ (NR 1973, str. 103-106). Tak
přise jstí námět pro autora disertace a ad informandum, i když jde
podříptě o časový přehled tematu.

Do seznamu literatury ly šlo možno zahrnout publikace do vědomí
J. Bartoňem se vřeh, že ly v něm mohla šlo oběd publikace „The Book
of Thousand Tongues“ (Revised Version - 2nd), United Bible Societies, London 1972.
Edited by Eugene A. Nida. Na straně 100 - 101 je vřeh studie „Czech - 301“,

-4-

ve které je nálezhlost idejí a překládání o česky překládané Bible, as
zřejmě. Mnozí vydavatel upozornil (např. Jan Škorp, Jan Hejčel,
Karefist místo Karafist, Němci místo Němští) a hrani se pro Najšim.
ročen 1948 (D. Škabal). Vypsáno mnoh ze str. 100-101) ad informantem; možná
i pro čtení disertace jež má.

Na stránce ještě jeden námet na titulovan opam, resp. doplňení v seznamu lite-
ratury. U jichž publikací, uváděných dr. Bartoněm, by mělo být nejvíce
"Kdo je kdo" (suhjer edice) a přetepce další údaje. Libri, rok a cel' den dlemy
májev.

4. Celkový poměr disertace

Dokladi disertaci píse PhDr. Josefa Bartoně "Moderní česky moravskoslovácký
překlad" je píse kvalitu, a to po stránce volby námetu, jeho zpracování
i metodických postupů. Moje poznámky jsou zaměřeny jako námet
z eváží pro event. knižní verzi. Mohly by rovněž zahrnout ekumen-
nickou linii současně píse o Bibli. Autor by se jistě vlnitím osobou, která
by měla zpracovat období moravskoslováckých překladů z dr. před r. 1900 i období
ČEPu a některých novějších prouků. Je k tomu plně kvalifikován zvláště z oboru teologie,
včetně překládatelství sdílnatí včet. spíše pracovní metody.
Onci vže zmiňovan ná dopomůj k obhajobě.

V Hradci Králové 18. 5. 2008

Prof. ThDr. Zdeněk Lápara
člen Vědecké rady HTF UK